

Amsterdam, 2 juni 2017

Geachte meneer De Rooij,

Afgelopen jaar bleek uit verschillende onderzoeken die in opdracht van foodwatch zijn uitgevoerd, dat veel alledaagse producten zoals pasta's, rijst, ontbijtgranen en chocolade, verontreinigd zijn met gevaarlijke minerale oliën (MOAH en MOSH).

foodwatch maakt zich grote zorgen over deze aanwezigheid van minerale oliën in ons voedsel. Zoals u weet kunnen deze minerale oliën schadelijk zijn voor de volksgezondheid. De verzadigde koolwaterstoffen (MOSH) worden ervan verdacht zich op te kunnen hopen in het lichaam en zo orgaanschade te kunnen veroorzaken. De aromatische koolwaterstoffen (MOAH) worden ervan verdacht kankerverwekkend te kunnen zijn en het DNA te kunnen beschadigen. De aanwezigheid van MOAH zou helemaal moeten worden uitgesloten, en de aanwezigheid van MOSH zou zo laag mogelijk moeten zijn. foodwatch wil dat normen daarvoor zo snel mogelijk wettelijk vastgesteld worden. De Europese Commissie heeft besloten dat daar eerst meer onderzoek voor nodig is.

Daarom heeft de Europese Commissie in januari aan lidstaten en bedrijven een oproep gedaan¹ om de producten te testen op de aanwezigheid van MOSH en MOAH en om hun meetgegevens aan de Europese voedselautoriteit EFSA op te sturen. Deze controlegegevens zouden elk jaar rond 1 oktober ingediend moeten worden. Bovendien heeft de Europese Commissie overheden en bedrijven ook gevraagd om gegevens over de aanwezigheid van minerale oliën koolwaterstoffen (MOH's) die reeds beschikbaar zijn maar nog niet zijn ingediend, zo snel mogelijk toe te zenden aan de EFSA. EFSA zelf heeft bovendien al in 2010 in een permanente *call for data* aan lidstaten en bedrijven gevraagd om de beschikbare gegevens over de aanwezigheid van MOH's aan te leveren.

De Minister van Volksgezondheid erkent de gevaren van vervuiling van voedsel met minerale oliën. Zij verwacht van bedrijven dat deze niet wachten op uitslagen van overheidsonderzoek, maar dat zij voordien al gericht onderzoek doen naar de mogelijke verontreiniging van hun producten en de bronnen daarvan². De oproep van de Europese Commissie en de verwachting van de minister van VWS zijn ook gebaseerd op de Europese Algemene Levensmiddelen Verordening³ (*General Food Law*) die voorschrijft dat bedrijven actief mee moeten werken met de bevoegde autoriteiten om risico's verbonden aan hun levensmiddelen te vermijden of te beperken. De vervuiling van voedingsmiddelen met minerale oliën moet natuurlijk niet alleen onderzocht worden, maar ook daadwerkelijk worden aangepakt door de fabrikanten en retailers.

¹ Aanbeveling (EU) 2017/84 van de Commissie van 16 januari 2017

² Antwoord op Kamervragen, 22 februari 2017, TK 2016/2017 Aanhangsel nr 1253

³ Verordening (EG) Nr. 178/2002, artikel 19

Uit onze communicatie met een aantal bij u aangesloten bedrijven blijkt dat zij testen uitvoeren om de aanwezigheid van MOH's vast te stellen, en dus beschikken over de gegevens waar de Europese Commissie om vraagt. Navraag bij EFSA heeft ons echter geleerd dat zij nog helemaal geen gegevens hebben ontvangen van bedrijven. Dat betekent dat het onderzoek, dat als noodzakelijk wordt gezien voor het opstellen van normen om de volksgezondheid te beschermen, niet voortvarend kan worden uitgevoerd. foodwatch heeft zelf wél haar meetdata over MOH's opgestuurd aan EFSA en vindt het zeer teleurstellend dat geen enkel bedrijf tot nu toe hun monitoringsdata heeft gedeeld. Daarmee frustreren zij het onderzoek dat de Europese Commissie nodig vindt om normen op te stellen. Daar is de volksgezondheid niet mee gediend. Wij hebben een aantal bedrijven die ons eerder hebben laten weten dat zij bezig zijn met het uitvoeren van tests, daarom nu aangeschreven met het verzoek om de bij hen beschikbare data binnen vier weken aan te leveren bij EFSA.

FNLI heeft eerder aangegeven onze mening te delen dat de aanwezigheid van minerale oliën in verpakkingen zo laag mogelijk moet zijn, zodat consumenten geen onnodig risico lopen. Daarbij merkt foodwatch op dat vervuiling van voedingsmiddelen met mogelijk schadelijke stoffen een gezamenlijk probleem is, waar bedrijven hun klanten toch ook voor willen beschermen, onder andere door alle mogelijke hulp te leveren aan het onderzoek van de EFSA?

Daarom willen we het volgende aan u vragen:

- Bent u op de hoogte van de oproep van de Europese Commissie om monitoring op de aanwezigheid van MOH's in voedingsmiddelen uit te voeren en om bestaande meetdata hierover in producten en ketens te delen met EFSA?
- Heeft u deze oproep verspreid naar uw leden, met het dringende verzoek gehoor te geven aan deze officiële aanbeveling van de Europese Commissie? Zo ja, kunt u concreet aangeven welke actie u heeft ondernomen om uw leden aan te sporen om uitvoering te geven aan de aanbeveling van de Europese Commissie?
- Indien het antwoord op de vorige vraag 'Nee' luidt, dan willen we u met klem oproepen dit alsnog te doen. Bent u bereid om uw leden te vragen om de reeds bij hen beschikbare data binnen vier weken aan te leveren bij de EFSA⁴, en om actief aan de slag te gaan met verdere monitoring van voedingsproducten? Zo ja, kunt u concreet aangeven welke actie u zult ondernemen om uw leden aan te sporen om uitvoering te geven aan de aanbeveling van de Europese Commissie? Zo nee, waarom niet?
- Bewaart u een overzicht van welke gegevens door welke van uw leden worden aangeleverd, of bent u van plan dit te gaan doen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid dit overzicht met foodwatch te delen?
- En tot slot: waarom wordt er in de door u gepresenteerde Toolbox wel opgeroepen om (analyse)resultaten van bedrijven met FNLI te delen, maar niet met de EFSA? Bent u voornemens om de door u aangekondigde trendanalyses met EFSA te delen, en zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?

Wij vragen u uiterlijk voor 3 juli 2017 te reageren. Bij de voorzetting van onze campagne zullen we uw antwoord betrekken en bedrijven die geen gegevens insturen terwijl zij daar wel over beschikken, daar publiekelijk op aanspreken.

Met vriendelijke groet,
Corinne Cornelisse,

Campaigner schadelijke stoffen,
foodwatch

⁴ Meer informatie over het aanleveren van gegevens aan de EFSA: www.efsa.europa.eu/de/node/952061 .